

Åtgärdsplan för hantering av sterilt gods vid hög luftfuktighet och/eller hög temperatur inom operationscentrum och sterilförråd

Omfattning

Det här dokumentet fokuserar på tekniska och lokalmässiga vårdhygieniska problem som kan uppstå vid hög luftfuktighet. Dokumentet handlar inte om de arbetsmiljöproblem som uppstår vid hög temperatur och hög luftfuktighet och som indirekt orsakar negativ påverkan på vårdpersonalens möjlighet att utföra ett patientsäkert vårdarbete.

Bakgrund

Ju varmare luft blir desto mer vatten kan den innehålla. När varm och fuktig luft möter kallare luft eller kalla ytor stiger den relativa luftfuktigheten och kondens bildas på ytor och föremål. När luften kyls ned kan den inte längre bära lika mycket fukt som varmare luft. När relativa luftfuktigheten stiger över 70 procent kan emballage till sterila produkter skadas snabbare än vid lägre luftfuktighet. Fukt kan tillåta mikroorganismer att tillväxa. Olika emballage för sterilt gods är olika känsliga för fukt. Gällande sterila påsar är det pappersdelen som är mest känslig. Packskynten av cellulosa är fukt känsliga medan skynten av andra ej fuktabsorberande material inte är det. Containrar av metall eller andra icke fuktabsorberande material är inte fukt känsliga. Dock ska alltid känslighet på containers filter vad gäller fukt kontrolleras gentemot leverantören.

Svensk Förening för Vårdhygien tog 2016 fram riktlinjerna "Hög luftfuktighet – påverkan på sterilt gods och förslag till åtgärder". Liksom andra svenska vårdgivare använder Region Västerbotten dessa riktlinjer och de ligger till grund för råden i denna åtgärdsplan.

Beskrivning/Genomförande

Grundkrav på luftfuktighet och temperatur inom operationsverksamhet

I förråd där sterilt material förvaras i produktförpackning rekommenderas temperatur på 10–30 grader och en relativ luftfuktighet på 30–70 procent. I operationsrum bör relativa luftfuktigheten bara i undantagsfall överstiga 70 procent. Luftfuktigheten ska därför kontinuerligt mätas på operationsavdelningar och i sterilförråd. Lokal rutin för hantering i situation med hög luftfuktighet eller temperatur bör finnas på enheter med operationsverksamhet eller sterilförråd som förvarar större mängder av steriliserat gods eller implantat.

Extra övervakning vid värmebölja och hög luftfuktighet

Under period med förhöjd relativ luftfuktighet till >70 procent mäts och registreras luftfuktigheten i sterilförråd och operationssalar 3 gånger dagligen via Fastighet Region Västerbotten eller lokalt ansvariga inom verksamheten. Ingen etablerad lösning finns ännu för detta varför det får lösas när verksamheten eller Fastighet upplever att behovet uppstår. Enstaka värden över 70 procent

accepteras utan påföljande åtgärd om ingen fukt syns.

Åtgärder vid kontinuerligt förhöjd luftfuktighet till >70 procent

- Höj temperaturen. Det innebär att luften kan bära mycket fukt utan att den orsakar kondens. I rum där produktförpackningar förvaras kan temperatur höjas upp till 30°C. I operationssalar är toleransen för att höja temperatur mindre eftersom alltför hög temperatur är negativt för vårdpersonal och i vissa fall även patient. Dokumentet SIS TS 39:2015 föreskriver rumstemperatur på operationsrum till 22 ± 4°C. Temperaturen behöver anpassas till vad som är en godtagbar arbetsmiljö för personalen på operationssalen.
- Överväg flytt av sterilt material till annan bättre lämpad lokal om luftfuktigheten är >75 procent vid flera mätningar flera dagar i följd.
- Extra besiktning av emballage. Kortvarig förhöjd luftfuktighet utan synlig fukt på emballagen medför inte fara för det sterila godset. Tecken på fuktskada är fuktfläckar, etiketter som släppt från underlaget och att emballaget känns fuktigt. I dessa fall ska godset inte användas utan kasseras eller re-steriliseras.

Svensk förening för vårdhygien föreslår följande åtgärdstrappa vid normal rumstemperatur 21°C

- Luftfuktighet 70 procent – godset kan förvaras under dessa förhållanden i upp till 8 dagar.
- Luftfuktighet 75 procent 21 grader – godset kan förvaras under dessa förhållanden i upp till 4 dagar.
- Luftfuktighet 80 procent – godset kan användas inom samma dygn. Om det inte används samma dag ska det steriliseras om. Engångsmaterial ska kasseras om det inte används samma dag.
- Luftfuktighet över 85 procent åtgärdas genom att gods steriliseras om. Engångsmaterial kasseras.

Användning av fristående avfuktare

Fristående avfuktare kan placeras i rum där luftfuktigheten behöver sänkas. Fristående avfuktare av typen kylavfuktare innebär risk för mikrobiell tillväxt i det vatten som bildas varför de i normalfallet inte ska användas i miljöer där sterilt gods förvaras. I akuta situationer kan användning av kylavfuktare med goda rengöringsrutiner accepteras under korta perioder. De ska avlägsnas omedelbart när behovet inte längre kvarstår. Kylavfuktare rekommenderas inte i operationsrum eftersom det finns risk för att de påverkar luftströmmar av ren luft negativt.

Referenser och förändringar

Avsnittet placeras sist i dokumentet och hanteras av systemet

Dokumentinformation
Referenser:
Hög luftfuktighet - påverkan på sterilt gods och förslag till åtgärder
Förändringar sedan senaste utgåva:

Dokumentet gäller inom
Ort: Lycksele, Skellefteå, Umeå
Org: Region
Västerbotten/Sjukhusvård

Utgåva nr 1
Giltigt fro.m: 2019-04-05 - Tills
vidare
Uppföljning : 2021-04-10

--